

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Etnografie și Antropologie Maghiară
1.4 Domeniul de studii	Studii culturale
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Etnografie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LLD2231 Economie și mod de viață (în limba maghiară)							
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. Dr. Szabó Á. Töhötöm							
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. Dr. Szabó Á. Töhötöm							
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Conținut	DF
							Obligativitate	Obligat orie

3. Timpul total estimat (ore pe semestru/activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	28
Distribuția fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminarii/laboratoare/proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					8
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	42				
3.8 Total ore pe semestru	98				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sală echipată cu calculator, videoproiector, tablă
5.2 de desfășurare a seminarului	Sală echipată cu calculator, videoproiector, tablă

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1.1. Utilizarea cunoștințelor de bază ale unei științe umaniste sau sociale, precum și a principiilor generale ale interdisciplinarității C2.2. Explicarea prin contextualizare multiplă a faptelor culturale C4.2. Determinarea importanței teoriilor etnologice în context istoric și a impactului lor asupra culturii umane C6.2. Utilizarea cunoștințelor de bază referitoare la procesul de aculturație pentru interpretarea unor situații sociale concrete în contextul globalizării C4.3. Definirea, descrierea și rezolvarea de principiu a problemelor etnologice în raport cu alte discipline umaniste C1.4. Evaluarea utilității conceptelor și a metodelor specifice unei științe umaniste sau sociale pentru interpretarea unor fapte sau fenomene culturale C1.5. Analiza interdisciplinară a unui concept socio-cultural

Competențe transversale	• Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue• efectuarea și îndeplinirea sarcinilor profesionale în termenul stabilit prin respectarea principiilor etice ale activității științifice și aplicarea strictă a regulilor de referință profesională (în cadrul activităților practice, o prezentare generală a fenomenelor care pot fi colectate și interpretate în diferite domenii ale culturii populare maghiare, accesibilitatea sa metodologică)• dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală

7. Obiectivele disciplinei (conform grilei de competențe specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Scopul disciplinei este de a introduce studenții în analiza proceselor de economie cotidiană prin exemple istorice și recente, precum și a arăta schimbările continue ale relațiilor dintre natură-om-cultură.
7.2 Obiectivele specifice	• Concepte de bază legate de economia țărănească: economia arhaică și productivă (și în mai mică măsură consumul, mai ales: alimentația), procese caracteristice• Prezentarea tradițiilor de producție ale popoarelor din Europa de Est în context istoric și European, având în vedere relațiile dintre așezăminte și alimentație• Prezentarea activităților economice, în special problemelor recente legate de activitățile economice în contextul producției gospodărești și agricultura industrială• Prezentarea schimbării alimentației, și analiza critică a acestor procese

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Ideea economicului, locul ei în sistemul culturii. Relația dintre economie, societate și cultură	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
Probleme adaptării ecologice și economia	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
Rolul tehnicii, prima revoluție agrară	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
Economie țărănească și utilizarea pământului în Bazinul Carpatic.	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
Tehnici, mașini și unelte noi în agricultură. A doua revoluție agrară	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
Locul și rolul culesului din natură în economie.	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
Pescuitul și vânătoarea ca zone de frontieră, rolul lor în economia țărănească	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
Creșterea animalelor, tipuri de păstorit	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
Între cules și producție agricolă: pomicultura și viticultura	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
Cerealele și sisteme mari istorice-ecologice-regionale în cultivarea cerealelor	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
Plante și culturi din Lumea Nouă. Răspândirea porumbului și cartofului în Europa	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	

	discuții)	
Autarhia și producția de marfă, întreprinzătorii în economia rurală. Producția de legume	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
Componentele schimbărilor structurale în economi țărănească.	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
Noi tendințe în producția alimentară, protecția mediului și agricultura industrială	Prelegere și activități interactive (întrebări, discuții)	
Bibliografie obligatorie BRAUDEL, Fernand: <i>Anyagi kultúra, gazdaság és kapitalizmus XV–XVIII. század. A mindennapi élet struktúrái: a lehetséges és a lehetetlen.</i> Gutta Kiadó, Budapest, 2004. (de más kiadásban is elérhető) GUNDA Béla: <i>Ethnographica Carpatica.</i> Akadémiai Kiadó, Budapest, 1966. FÉL Edit – HOFER Tamás: <i>Arányok és mértékek a paraszti gazdálkodásban.</i> Balassi Kiadó, Budapest, 1997. HOFFMANN Tamás: <i>Európai parasztok. A munka.</i> Oriris Kiadó, Budapest, 1998. KISBÁN Eszter: Táplálkozáskultúra. In: Füzes Endre – Kisbán Eszter (szerk.): <i>Magyar Néprajz IV. Életmód.</i> Akadémiai Kiadó, Budapest, 1997, 417–583. MONTANARI, Massimo: <i>Éhség és bőség. A táplálkozás európai kultúrtörténete.</i> Atlantisz Könyvkiadó, Budapest, 1996. SZILÁGYI Miklós (szerk.): <i>Magyar Néprajz II. Gazdálkodás.</i> Akadémiai Kiadó, Budapest, 2001.		
Bibliografie recomandată ANDRÁSFALVY Bertalan: <i>A Duna mente népének ártéri gazdálkodása.</i> Ekvilibrium Kiadó, h. n. 2007. BALASSA Iván: <i>A magyar kukorica.</i> Akadémiai kiadó, Budapest, 1960. BALASSA Iván: <i>Az eke és a szántás története Magyarországon.</i> Akadémiai Kiadó, Budapest, 1973. BALASSA Iván: <i>Tokaj-Hegyalja szőlője és bora.</i> Tokaj, 1991. BALOGH István: A paraszti gazdálkodás és termelési technika. In: Szabó István (szerk.): <i>A parasztság Magyarországon a kapitalizmus korában.</i> Akadémiai Kiadó, Budapest, 1972. 349–428. BOVÉ, José – DUFOUR, Francois: <i>A világ nem eladó. Parasztok a „korcs-étel” ellen.</i> Magus Design Stúdió Kft., 2002. CSOMA Zsigmond: A hagyományos gazdálkodási kép és az etnikai azonosságtudat a Kárpát-medencében. 18–19. század. In: Keszeg Vilmos (szerk.): <i>Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 1. Kolozsvár, 1992. 7–23.</i> ÉGETŐ Melinda: <i>Az alföldi paraszti szőlőművelés és borkészítés története a középkortól a múlt század közepéig.</i> Akadémiai Kiadó, Budapest, 1993. FÜZES Endre: <i>A gabona tárolása a magyar parasztgazdaságokban.</i> Akadémiai Kiadó, Budapest, 1984 KÓSA László: A burgonya Magyarországon. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1980 KOTICS József: Okszerű méhészet – paraszti polgárosulás. <i>Ethnographia</i> 1993. CIV. 435–442. SZILÁGYI Miklós: <i>A népies halászat, vadászat és gyűjtögetés lexikona.</i> Debrecen, 2008. VARGA Gyula: A parasztgazdaság munkaeszközei. In: Szabó István (szerk.): <i>A parasztság Magyarországon a kapitalizmus korában.</i> Akadémiai Kiadó, Budapest, 1972. 267–348. VIGA Gyula: <i>Tevékenységi formák és a javak cseréje a Bükk-vidék népi kultúrájában.</i> Herman Ottó Múzeum, Miskolc, 1986. WELLMANN Imre: Községi rend és egyéni törekvések a 18. századi falu életében. <i>Történelmi Szemle</i> , 3. 1980. 376–449.		
8.2 Seminar		Observații
Principiile economice, reciprocitate, redistribuție, piață	Analiză de texte, întrebări, dezbateri	
Reciprocitate și darul în economie	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
Relațiile dintre gospodăriile țărănești, forme de cooperare, împrumutul de muncă, claca	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
Situația țărănimii din România în timpul capitalismului între tradiționalism și economia de piață. Cooperativa.	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
Punctele de vedere ale antropologiei ecologice în studierea economiei	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
Gospodăria țărănească și unitatea de bază: lotul țărănesc. Formarea și funcționarea loturilor	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
Comunitate și individualism în producția țărănească: rolul sălașelor. Formarea sistemului de sălașe și	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	

importanța acestora		
Funcționarea gospodăriei țărănești în timpul capitalismului	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
Muncile agricole și principala resursă a gospodăriei: corpul uman	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
Auto-aprovizionarea, gospodăria și economia țărănească.	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
Gospodăria țărănească în contextul relațiilor de piață.	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
Posibilități de categorizare ale gospodăriilor țărănești. Condițiile interne și externe ale producției înainte și după socialism.	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
Antreprenorii în zonele rurale, de la economia țărănească la economia de piață. Agricultură și cultura antreprenorială	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	
Gospodărie, economie, familie, întreprindere, strategie și practică, subzistență și piață: cum arată economia locală/familială astăzi.	Prezentare pe bază de texte, întrebări, dezbateri	

Bibliografie

ERIKSEN, Thomas Hylland: Csere. (ebből a következő alfejezetek: Bevezetés, A gazdaság mint a társadalom totális része, Az ajándék mint totális társadalmi jelenség, Potlatch, reciprocitás és hatalom, Az elosztás formái, A pénz) In: uő. *Kis helyek – nagy témák. Bevezetés a szociálanropológiába*. Gondolat Kiadó, Budapest. 2006. 225–236.

SERVICE, Elman R.: Technika és gazdaság In: Service, E. R. – Sahllins, M.D. – Wolf, E.R.: *Vadászok, törzsek, parasztok*. 17–35.

MAUSS, Marcel: Tanulmány az ajándékról. (I. és II. fejezet) In: *Szociológia és antropológia*. Osiris Kiadó, Budapest, 195–283.

STEWART, Julian: A kulturális ökológia fogalma és módszerei In: Bohannan, Paul – Glazer, Mark (szerk.): *Mérföldkövek a kulturális antropológiában*. Panem, Budapest, 1997, 439–456.

SÁRKÁNY Mihály: Kulturális ökológia – távlatok és korlátok In: *Kalandozások a 20. századi kulturális antropológiában*. L'Harmattan, Budapest 2000. 31–43.

SÁRKÁNY Mihály: Káv és földtulajdon a kikujuknál. In: Hála József – Szarvas Zsuzsa – Szilágyi Miklós (szerk.): *Számadó. Tanulmányok Paládi-Kovács Attila tiszteletére*. Budapest, 2001. 171–177.

RÉGI Tamás: Észak-kenyai nomadizmus a 21. században. Paló példája. *Tabula*. 2005. 8. (1.) 71–90.

SZABÓ István: Az üzemegység, a telek. A falu gazdasági egysége. In: *A középkori magyar falu*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1969. 9–77.

RÁCZ István: A tanyarendszer kialakulása. In: Pölöskei Ferenc – Szabad György (szerk.): *A magyar tanyarendszer múltja*. Akadémiai Kiadó, Budapest. 97–148.

BALOGH István: Egy tőkés tanyás gazdaság a 19. század második felében. In: Pölöskei Ferenc – Szabad György (szerk.): *A magyar tanyarendszer múltja*. Akadémiai Kiadó, Budapest. 272–312. .

MOHAY Tamás: Földművelés. Állattartás. Vásár, piac, forgalom. In: Egy naplóíró parasztember élete és gazdálkodása a 20. század első felében Ipolynyéken. *Dissertationes Ethnographicae* 8. Budapest, 1994. 74–137.

FÉL Edit – HOFER Tamás: Munka. Munkakörök nem és kor szerint. Elemi munkaszervezetek. Egy-egy gazdaság munkaerő-szükséglete. Gazdálkodás a fizikai erővel. A munka adagolása. A családi munkaszervezet működése. In: *Arányok és mértékek a paraszti gazdálkodásban*. Balassi Kiadó, Budapest, 1997. 144–169. és 184–190.

MOHAY Tamás: Munka- és üzemszervezet. Munkák a saját gazdaságban. In: *Egy naplóíró parasztember élete és gazdálkodása a 20. század első felében Ipolynyéken*. *Dissertationes Ethnographicae* 8. Budapest, 1994. 138–146.

SZABÓ Á. Tőhötöm: Együttműködési formák falun: történeti összefüggések és változások. In: Jakab Albert Zsolt – Keszeg Vilmos – Szabó Á. Tőhötöm (szerk.): *Kultúrákutatók és értelmezések*. BBTE MNAT – KJNT, 2008. 223–250.

FÉL Edit – HOFER Tamás: Munka. Az idegen munkaerő biztosításának módjai. Munkavállalás. Munkacsere és segítségmunka. In: *Arányok és mértékek a paraszti gazdálkodásban*. Balassi Kiadó, Budapest, 1997. 169–183.

MOHAY Tamás: Munka- és üzemszervezet. Másoknak végzett munkák. In: *Egy naplóíró parasztember élete és gazdálkodása a 20. század első felében Ipolynyéken*. *Dissertationes Ethnographicae* 8. Budapest, 1994. 146–153. .

SCOTT, James C.: Az ellenállás hétköznapi formái. Replika, 1996. 109–130.

KÁPOLNÁSI Zsolt: Kollektivizálás Székelybethlenfalván. In: Bárdi Nándor (szerk.): *Autonóm magyarok? Székelyföld változása az „ötvenes” években*. Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda, 2005. 149–174.

KOTICS József: Gazdálkodói mentalitás és paraszti polgárosodás. Egy régióvizsgálat tanulságai. In: uő. *Mások tekintetében*. Miskolc, 2001. 109–153., különösen a 109–126. és 134–149. oldalak.

OLÁH Sándor: Gazdálkodásmód és életvitel valamint A székelyföldi agrártermelés társadalmi feltételei 1989 után. In: uő. *Falusi láttelepek*. Csíkszereda, 2004. 25–32. és 128–138.

OLÁH Sándor: Gazdasági kapcsolatok cigányok és magyarok között egy székely faluban. In: Gagy József (szerk.): *Egy más mellett élés. A magyar-román, magyar-cigány kapcsolatokról*. Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda, 1996. 225–246.
SZUHAY Péter: (Utó)parasztsodó törekvések a szendrőládi romák körében. In: Schwarz Gyöngyi – Szarvas Zsuzsa – Szilágyi Miklós (szerk.): *Utóparaszti hagyományok és modernizációs törekvések a magyar vidéken*. MTA Néprajzi Kutatóintézet – MTA Társadalomkutató Központ, Budapest, 2005. 59–74.
OLÁH Sándor: Vállalkozók falun. *Korunk* 2006. XVII/6. június, 28–41. és Falusi vállalkozók életmódja. Idő-, pénz- és anyaggazdálkodás. *Korunk* 2006. XVII/11. november, 31–37.
SÁRKÁNY Mihály: Vállalkozók Varsányban: mezőgazdaság és azon túl a nagyvilág. In: Schwarz Gyöngyi – Szarvas Zsuzsa – Szilágyi Miklós (szerk.): *Utóparaszti hagyományok és modernizációs törekvések a magyar vidéken*. MTA Néprajzi Kutatóintézet – MTA Társadalomkutató Központ, Budapest, 2005. 37–46.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina a fost concepută în concordanță cu curiculele departamentelor de etnologie-antropologie din universitățile din Debrecen, Szeged, Pécs, Budapest, și cu consultarea principalilor angajatori (muzee, instituții și organizații culturale). Totodată are ca scop ca studenții să însușească capacități de analiză generală individuală care să le ajută pe parcursul carierei în diferite instituții și locuri de muncă

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Parcurserea și însușirea materialului, prezentarea critică	Examen oral	50%
10.5 Seminar	Parcurserea și însușirea materialului	Examen scris	25%
		Activități în cadrul seminarelor	25%
10.6 Standard minim de performanță			
Însușirea conceptelor de bazăCapacitatea de prezentare individuală și evaluarea critică a proceselor majoreCapacitatea analizei și interpretării fenomenelor sociale			

Data completării 10.04.2024.	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
Data avizării în departament 16.04.2024	Semnătura directorului de departament	
Data avizării la Decanat 01.06.2024	Semnătura Prodecanului responsabil	Ștampila facultății